

סוג הבחינה : בגרות
מועד הבחינה : קיץ תשפ"ד, 2024
מספר השאלון : 71284

אזרחות

שאלון עולים חדשים לבתי ספר עצמאיים

2 יחידות לימוד

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה : חלק א'- שלוש שעות.
חלק ב'- שתיים.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה : בשאלון זה שני חלקים :
חלק א' - חובה לכלל התלמידים העולים -

פרק ראשון : שאלה תלוית טקסט- שאלה אחת מתוך שתיים- (1 x 28) 28 נקודות
פרקים שני ושלישי : יש לבחור 9 סעיפים כל סעיף 8 נקודות (8 x 9) 72 נקודות

סה"כ : 100 נקודות

חלק ב' - חובה לבתי ספר ללא הכרה בציון שנתי, ולאלה שבחרו לא לשתף את התלמיד
במטלת ביצוע - ישוקלל כ-20% מהציון הסופי של ביה"ס.

פרק רביעי 2 שאלות מתוך 4 - (2 x 50) 100 נקודות

סה"כ : 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש : אין.

ד. הוראות מיוחדות : אין.

כתבו במחברת הבחינה בלבד, רשמו "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.

כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמיד וכל תלמידה להשיב עליהן באופן אישי.

/המשך בעמוד הבא/

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון (28 נקודות)

ענה על שאלה אחת מהשאלות 1-2

1. היחסים בין מדינת ישראל ליהודי התפוצות

המלחמה חשפה את שותפות הגורל העמוקה בין ישראל לעם היהודי בתפוצות, היהודים בתפוצות המשיכו יותר מתמיד לטפח את הקשרים שלהם עם ישראל להיאבק על זכותם לשמור על קשרים הדוקים עם ישראל ולקיים מערך יחסים רחב עמה, כל קהילה בדרכה שלה התגייסה לטובת העניין הישראלי, והיקפי הסיוע והתמיכה הם באמת חסרי תקדים, הן בתרומות וסיוע לישראל ולשיקום יישובי "עוטף ישראל", הן בסיוע למשפחות החטופים והנעדרים והן בהשקעה כלכלית לפיתוח ישראל ובפרויקטים של חיזוק תרבות יהודית-ישראלית ויחד עם זאת לדאוג להמשך מעמדם כאזרחים שווים זכויות במדינותיהם. (מן העיתונות)

א. "המלחמה חשפה את שותפות הגורל העמוקה בין ישראל לעם היהודי בתפוצות"

הסבירו את המשפט, בססו את תשובתכם על הקטע ועל פי הנלמד. (10 נקודות)

ב. על פי הנלמד כתבו שני תחומים בהם בא לידי ביטוי היחס של יהודי התפוצות למדינת ישראל. (9 נקודות)

ג. על פי הנלמד ציינו שני תחומים המבטאים את יחסה של מדינת ישראל ליהודי תפוצות והסבירו תחום אחד. (9 נקודות)

2. תפקידי הממשלה והרשויות המקומיות

על רקע מלחמת "חרבות ברזל", נחקק חוק לדחיית הבחירות הכלליות לרשויות המקומיות, התשפ"ד-2023.

לצורך קיום הבחירות בצל המלחמה ובעקבות דרישות שהועלו על ידי הצבא לצורך יישום הליך הבחירות בצבא בתקופת מלחמה כאמור, נדרשים תיקוני חקיקה מסוימים, בשל דחיית מועד הבחירות ל-27.2.24 באופן שהביא לכך שמועד הבחירות החוזרות לראש הרשות יחול בחודש הרמדאן, עלה צורך בשינוי והקדמת מועד הבחירות החוזרות לראש הרשות.

במסגרת היערכות משרד הפנים והיחידה לפיקוח הארצי על הבחירות לרשויות המקומיות ועל מנת להבטיח לכל תושב את הזכות לבחור ולהיבחר, בשים לב למצב המיוחד השורר במדינה, מפרסם משרד הפנים תזכיר חוק המוצע כהוראת שעה בשני עניינים:

1. תיקונים בדבר בחירות בצה"ל - באופן שיאפשר תחילת הצבעות החיילים בחזיתות השונות בבסיסים החל מ-7 ימים לפני יום הבחירות וכן שינוי הרכב ועדות הקלפי בצה"ל.

2. הקדמת הבחירות החוזרות ("סיבוב שני") ביומיים לרגל הרמדאן, כך שאלו יתקיימו ביום ראשון 10.3.24.

- א. על פי הנלמד ועל פי הקטע ציינו והסבירו מהן תקנות חירום? כתבו כיצד הן באות לידי ביטוי בקטע. (9 נקודות)
- ב. על פי הקטע ועל פי הנלמד כתוב על היחס בין הממשלה לרשויות המקומיות? (10 נקודות)
- ג. על פי הנלמד כתבו כיצד נבחר ראש הרשות וכיצד נבחרים חברי המועצה? (9 נקודות)

פרק שני ופרק שלישי (72 נק')

ענו על 9 סעיפים מפרקים שני ושלישי, כל סעיף 8 נקודות

3. עקרונות הדמוקרטיה

- א. הסבירו את שלושת עקרונות הדמוקרטיה הבאים :
1. שלטון חוק . 2. עקרון הפרדת הרשויות. 3. עקרון חופש הביטוי.
- ב. הסבירו מדוע עקרונות אילו חשובים במשטר דמוקרטי?

4. חוק האזרחות

- א. הסבירו שלוש דרכים שבאמצעותן ניתן לקבל אזרחות ישראלית.
- ב. כתבו כיצד מאבדים אזרחות ישראלית?

5. עבודת הכנסת

- א. כתבו את ההבדל העיקרי בין הצעת חוק פרטית להצעת חוק ממשלתית.
- ב. הסבירו מהי חקיקה ראשית ומהי חקיקת משנה כתבו דוגמא אחת לכל סוג.

6. הרשות השופטת

- א. ציינו ארבעה כללים שנקבעו לשמור על עצמאותה של הרשות השופטת והסבירו אחד מהם.
- ב. הסבירו את שתי הגישות השונות לגבי מהות התפקיד של בתי המשפט .

פרק שלישי

7. הסבירו מהו חוק השבות?
8. כתבו הוכחה אחת לזכות עם ישראל על ארץ ישראל.
9. הסבירו מהו הסכם קואליציוני .
10. כתבו את התפקיד העיקרי של היועץ המשפטי לממשלה

פרק רביעי (100 נקודות)**פרק זה מיועד לתלמידים חסרי מטלת ביצוע**ענו על **שתיים** מהשאלות 11-14 (לכל שאלה 50 נקודות)**11. סוגי משטרים**

- א. הסבירו והדגימו : מונרכיה פרלמנטרית ומונרכיה אבסולוטית. (10 נק')
- ב. כתבו מהו השוני הקיים בין המונרכיות הפרלמנטריות הקיימות בעולם ? הביאו דוגמא (15 נק')
- ג. מה המאפיין את השלטון הדיקטטורי? באיזו מדינה קיים שלטון זה? (10 נק')
- ד. כתבו את המאפיינים של משטר פרלמנטרי ושל משטר נשיאותי. (15 נק')

12. נשיא המדינה

- א. תפקיד הנשיא במדינת ישראל הוא סמלי וייצוגי. הסבירו היגד זה והדגימו (10 נק')
- ב. ציינו והסבירו שני תפקידים פורמליים ושני תפקידים שיש בהם שיקול דעת שיש לנשיא המדינה. (16 נק')
- ג. לנשיא המדינה תפקיד נכבד בהרכבת ממשלה. מהו? (9 נק')
- ד. ציינו באיזה מקרה הכנסת מוסמכת להעביר נשיא מתפקידו וכתבו שני תנאים המגבילים סמכות זו של הכנסת. (15 נק')

13. הבחירות

- א. ציינו את מאפייני הבחירות במדינת ישראל והסבירו ארבע מהמאפיינים. (15 נק')
- ב. הסבירו מהו אחוז חסימה וכתבו מדוע המפלגות החרדיות התנגדו להעלאת אחוז החסימה? (15 נק')
- ג. כתבו שניים מתפקידי וועדת הבחירות המחוזית ושניים מתפקידי וועדת הקלפי. (10 נק')
- ד. כתבו מהו הסכם עודפים והסבירו את השיקולים של הרשימות לפני הסכם העודפים. (10 נק')

14. במדינת ישראל אין חוקה, אלא חוקי יסוד.

- א. הגדירו את המושג "חוקה". מה המאפיין העיקרי של חוקה? (10 נק')
- ב. הסבירו שני נימוקים להתנגדות לחוקה הנובעים מהשקפת העולם הדתית תורנית (14 נק')
- ג. ציינו והסבירו שני נימוקים של המצדדים בעד חוקה בישראל. (14 נק')
- ד. ציינו והסבירו באילו שני תנאים חוקי היסוד יעמדו מעל חוק רגיל. (12 נק')

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך